

„SREČNO“ 1982. leto

Za nami je sorazmerno uspešno poslovno leto, in to ne glede na vse preizkušnje in nepredvidene težave, ki smo jih morali prestati.

Lahko rečemo, da je bilo 1981. leto čas, ki nam je vzbudil vero vase in našel, četudi prepočasi se razvijajoče, samoupravno odločanje in počutje. Preteklo leto je od nas zahtevalo, da si s poglobljenim odnosom do dela in samoupravnega odločanja zagotovimo ustrezno mesto v strukturi gospodarstva občine.

Danes lahko rečemo, da so vse delovne in samoupravne skupnosti Almire smotrno oblikovale svoje cilje in jih samoupravno tudi uresničile.

Poglobljeno poznavanje poslovanja, in na podlagi tega uspešno uravnavanje dela in poslovanja, je vzbudil v slehernem od nas spremenjen odnos in občutek samozavestnega samoupravljalca, ki ve, kaj hoče in kako bo to uresničil.

V preteklem letu so vsi tozdi in delovne skupine v njih zavzeto in uspešno posegli v iz dneva v dan težjo in hitro menjajočo se problematiko.

Gotovo je res, da se tej povečani samoupravni naravnosti edino lahko zahvalimo, da smo v preteklem letu še povečali ugled Almire in delo v nji združujočih delavcev.

Od zasnov poslovne politike, razvojnega dela, proizvodnje, vzdrževanja, trženja in samoupravljanja smo uspešno preraščali v samoupravno naravnani kolektiv, ki ve, da mu samo lastno delo omogoči znosen danes in socialno varnost tudi v bodoče.

Ne glede na to, da priprave na poslovanje v letu 1982 tečejo že od marca, stojimo pred poslovnim letom, v katerem bodo naša volja, znanje, iznajdljivost in delavoljnost izpostavljeni še zahtevnejšim ciljem, ki jih pred nas postavlja stabilizacija, ne nazadnje pa tudi naše osebne materialne in druge potrebe.

Neposredni cilj naslednjega, to je 1982. leta je povečati dohodek toliko, da bomo lahko pokrivali lastne in družbene potrebe. Pot do tega cilja pa pelje

samo preko povečanega izvoza na področja s čvrstimi valutami, ker si bomo samo tako lahko preskrbeli za proizvodnjo potrebne surovine.

Povečati moramo proizvodnjo in proizvodnost, da si zagotovimo potrebno prodajnost na domačem in tujih trgih.

Znatno odgovornost za uspešno doseganje postavljenih ciljev ima poslovodeča struktura od direktorja DO preko

direktorjev TOZD, delavcev s posebnimi pooblastili, obratovodij, vodij izmen, mojstrov in ostalih služb. Seveda bodo morali vsi svoje delo opravljati tako, da bo oblikovanje ciljev, način izvajanja in drugo predloženo samoupravnim organom in samoupravnim skupinam v obravnavo in odločanje pravočasno, zlasti pa da bo vse tako pripravljeno, da se bodo delavci lahko opredeljevali za rešitve, ki

so jih pripravljene tudi uspešno izvesti.

Če bomo tudi v prihodnjem letu nadaljevali s tako zavzetostjo za delo, samoupravne smotre in obveznosti, se nam ni bati težjih časov.

Vsem skupaj in vsakemu posebej želim v letu 1982 veliko sreče, zdravja, in dobre volje in delovnih uspehov.

Direktor DO –
MIRO ROZMAN

Usmerjeno izobraževanje, proizvodno delo in mi

Spomladi letošnjega leta je bil sprejet zakon o usmerjenem izobraževanju. Zakon vnaša nove odnose, novo povezavo med združenim delom in izobraževalno dejavnostjo. Ta povezanost pa ni omejena na odnose svobodne menjave dela, temveč je zamišljena in preko posebnih izobraževalnih skupnosti sodeluje pri oblikovanju in sprejemanju vzgojnoizobraževalnih programov. Zaradi skupne vzgojnoizobraževalne osnove je ukinjeno izobraževanje s periodičnim poukom. Temeljna poklicna odločitev še nadalje ostaja v osnovni šoli. Učenec se odloča za vzgojnoizobraževalni program, znotraj katerega bo kasneje gradil naprej. To pomeni, da se bo predvsem poglobila potreba po odkrivanju učenčevih interesov in nagnenj. Dosedanjih poklicev, kot so šivilja, pletilja, konfekcijski pletilec in šivalec ne poznamo več.

Prvi udeleženci usmerjenega izobraževanja tekstilne stroke imajo možnost izobraževati se za tele poklice:

– pomočnik tekstilnega mehanika

– tekstilni mehanik I.

– tekstilni mehanik II.

– tekstilni mehanski tehnik (bivši naziv pletilje in pletiljskega tehnika) ali

1. pomočnik tekstilnega konfekcionarja po prilagojenem skrajšanem programu

2. pomočnik tekstilnega konfekcionarja

3. tekstilni konfekcionar I.

4. tekstilni konfekcionar II.

5. tekstilno obrtni konfekcionar

6. tekstilno konfekcijski tehnik

(bivše priučene in kvalificirane šivilje).

Zakon o usmerjenem izobraževanju v 81. členu določa, da se v vzgojnoizobraževalni program vključuje kot obvezna sestavina tudi usposabljanje z delom. To se izvaja kot proizvodno delo v organizacijah združenega dela.

Proizvodno delo omogoča učencem:

– da z neposrednim delom v proizvodnih ali delovnih procesih spoznajo povezanost in soodvisnost usmkega in fizičnega dela;

– da s sodelovanjem v proizvodnem ali delovnem procesu doživljajo resničnost tega okolja, spoznajo medsebojne odnose in se navajajo gibati in komunicirati v njem;

– da spoznavajo samoupravno in tehnološko organiziranost dela, tehnično dokumentacijo in informacijski sistem;

– da z aktivnim vključeva-

njem v proizvodni ali delovni praksi spoznajo družbeno-ekonomske značilnosti dela in vloge delavcev v njem;

– da spoznajo konkretne delovne procese, značilne za panogo, in postopke dela, značilne za posamezne smeri izobraževanja v izbrani usmeritvi;

– da spoznajo pravila varstva pri delu in se naučijo uporabljati osebna zaščitna sredstva;

– da razvijajo ustvarjalni odnos do dela, pravilen odnos do družbene lastnine, racionalno porabo energije in materialov.

Udeleženci usmerjenega izobraževanja bodo to prakso izvajali v času od 1. 2. – 30. 5. 1982 in sicer po 10 delovnih dni. Tudi naša delovna organizacija je vključena v seznam OZD, ki izpolnjujejo pogoje za

izvajanje proizvodnega dela za tekstilno tehnološko usmeritev, in sicer bo:

TOZD Radovljica sprejel 25 udeležencev na proizvodno delo,

TOZD Nova Gorica 3 do 5

TOZD Bohinj 4

TOZD Trgovina 5 – trgovinske usmeritve.

Za izvajanje proizvodnega dela so odbori za delovna razmerja imenovali iz vrst sodelavcev inštruktorje, ki si bodo udeležili posebnega seminarja. Imenovani so naslednji inštruktorji:

TOZD Radovljica: Veronika Pogačnik, Julči Jensterle;

TOZD Bohinj: Francka Perše, Polona Smukavec;

TOZD Trgovina: Mimi Zupan, Jelka Lukač;

TOZD Nova Gorica: Cveta Ipavec, Zdenka Klančič.

V I. letniku opravljajo učenci le enostavnejša dela, določene vsebine spoznavajo le informativno, o delu pa vodijo dnevnik. Pri nas bomo torej v februarju že srečali prve praktikante. Mladi so, o delu v tovarnah vedo le toliko, kolikor so slišali o njem pri predmetu osnovne tehnike in proizvodnje, in najbrž na tako delo prihajajo s strahom. Njihovo delo se ocenjuje in ocena posreduje šoli.

Marsikaj jih bo zanimalo in spraševali bodo to in ono. Naj nam ne bo žal prijaznega odgovora. Spomnimo se, kako je bilo vsem nam, ko smo prvič prestopili tovarniška vrata, in prav tako bo tudi njim.

M. Š.

Izvoz – konvertibilni izvoz

Vsak dan v dnevnem časopisu, radiu, televiziji poslušamo in beremo, kako pomemben je izvoz na konvertibilno področje. Za našo državo, prav tako tudi za našo DO.

To dobro vemo, saj se že vse leto 1981 borimo, kaj nam izvoz pomeni. Brez njega ne moremo kupiti osnovne surovine – preje, niti pomožnega materiala – gumbov, zadr, sukanca in tudi ne moremo kupiti samo za dinar. Radi pa bi, vsaj od časa do časa, kupili – uvozili tudi kako tono preje, da bi obogatili proizvodni program – kolekcijo, zlasti kolekcijo PP, ki je že sicer težje prodajna.

Po načrtu za leto 1981 smo dosegli 48 odstotkov planiranega izvoza na konvertibilno področje. Najbolj se nam pozna izpad izvoza v Alžir. Poskušali smo izpad nadomestiti v „lonu“ na cotton strojih 21/gg, nekaj (a zelo malo) na 12/gg čistega izvoza v zahodno Nemčijo in iz 5/er v ZDA. Sedaj, proti koncu leta (prav te dni), smo se dokončno dogovorili za izvoz v Alžir, in sicer okoli 67.000 dolarjev.

Za na vzhod predvidenega izvoza smo imeli 39.483.200 in smo ga presegli. Veliko lažje se sklenejo pogodbe za izvoz v ČSSR in SSSR. Za slednjo je najlepše delati: količine so velike, izbrane barve in velikosti minimalne, pa tudi cene so dinarsko zadovoljive. Toda, žal, za klirinški dolar ni moč kupiti preje in drugega.

Po predvidenih oziroma glede na potrebe za pokritje pri nabavi surovin in ostalega mora-

mo v letu 1982 izvoziti na zahodno tržišče za 40.000.000 din ali 35 odst. letne proizvodnje. Izvozili pa bomo tudi za 10 milijonov na vzhodno tržišče.

Kakšna so predvidevanja, da bomo uspeli realizirati predvideni načrt?

Že zgodaj smo začeli na novo iskati partnerje v Nemčiji, Švici, Angliji, ZDA, Veliko je povpraševanj, vendar je zahtevnost zahodnega tržišča izredno težka. Artikli morajo biti izredno kvalitetno izdelani in to v točno določenih pogodbenih rokih ter po dokaj nizkih cenah. Tudi vzorci morajo biti zelo zgodaj posredovani. Naša kolekcija za JZ/82–83 je letos zelo pozno izdelana, tako da imamo že okrog tega precej težav; dve nemški firmi sta nam že odgovorili, da nas v to sezono ne morejo več vključiti, ker so z izborom artiklov zaključili že v obdobju oktober – november.

V drugi polovici decembra pričakujemo, da si bodo kolekcijo JZ/82–83 ogledali partnerji iz Nemčije in Anglije. V ZDA smo prav te dni odposlali kolekcijo grobih schetland jopic iz 5/er strojev. Za Francijo vzorce iz 21/gg še pripravljamo, v Alžir bomo ponovno ponudili moški pulover iz acryla. Iz Švice smo dobili odgovor, da je še nekaj težav glede načina dobave materiala – uvoz zaradi izvoza. Od našega partnerja iz Muenchna smo tudi že dobili sporočilo, da smo za njihovo firmo edini partner v Jugoslaviji za predelavo moškega puloverja na 21/gg. Najverjetneje bomo material za predelavo prejeli že januarja 1982.

Nenehno se bomo morali truditi, da bomo pridobili nove partnerje in prav posebno bomo morali paziti, da jih bomo obdržali; to pa bomo dosegli samo s solidnostjo v kvaliteti in izdobljenih rokih. V sami DO bomo morali biti pazljivi pri časih izdelave. Ni vseeno, koliko časa potrošimo za določen artikel. Delati moramo dobro, hitro; kajti „izvoza ne sme biti za vsako ceno“.

Za izvoz na vzhod imamo pogodbo že za ČSSR PP/82, o cenah za JZ/82–83 teko še pogovori, podobno je tudi za SSSR.

REMEC

Kako po novem do osebnega dohodka

Ni še dolgo tega, kar smo se zavedli, da za dobro gospodarjenje niso dovolj le zveneči govori in svetle obljube, ampak da je treba trdo delati, če hočemo tudi dobro živeti. Pa smo imeli debelo kožo in nič nas ni moglo zmotiti v samozadovoljnem miru. Dokler nas ni udarilo po žepu...

Nikomur seveda niso všeč bremena stabilizacije, a zdaj bo pač treba pljuniti v roke. In z večjim veseljem se bomo spopadli s stabilizacijo, če se bo naše delo (ali nedelo) bolj poznalo tudi pri osebnih dohodkih.

V nadaljevanju podajamo predlog za nov način delitve osebnega dohodka. O njem bomo seveda še razpravljali, dobrodošla pa bo vsaka pripomba ali predlog.

Elementi, ki naj bi določali višino osebnega dohodka, so

delež živega, minulega dela in inovacij. K živemu delu sodijo redno delo, dodatki in nadomestila.

K rednemu delu spadajo ure dela, analitska ocena vrednosti del in nalog ter normativi in merila. Poglavitna vloga normativov je v tem, da jih z boljšim in bolje organiziranim delom presegamo in s tem pripomoremo k večjim osebnim dohodkom. Osnovni namen meril pa je, da organizatorje dela in službe, ki posredno ali neposredno vplivajo na doseganje normativov, spodbudijo k čim boljši organizaciji proizvodnje.

Semkaj sodi nabava osnovnih in pomožnih surovin, boljša organizacija dela, pravočasno oskrbovanje proizvodnje, boljše planiranje, sodelovanje med prodajo in proizvodnjo ter usklajevanje zahtev trga z možnostmi proizvodnje.

Merila morajo biti vedno „naravnana“ k doseganju čim večje učinkovitosti delovne organizacije kot celote in vsake temeljne organizacije posebej. Merila morajo biti tudi objektivna in selektivna, vsako posamezno merilo namreč ne more enako vplivati na dva različni službi.

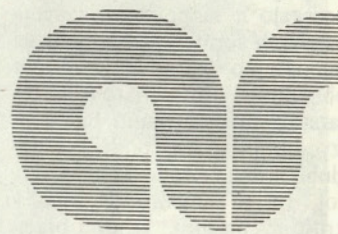
Pri oblikovanju meril naj bi sodelovali vsi zaposleni, tako da bi poiskali najbolj ustrezna in kvalitetna merila. Merilo povečanega dohodka naj vpliva na osebne dohodke vseh zaposlenih kot element obračuna (poračuna) ob periodičnih obračunih in zaključnem računu. V neposredni proizvodnji se moramo zavzemati za večjo produktivnost in boljšo organizacijo dela, za zmanjšanje števila režijskih delavcev.

K živemu delu sodijo dodatki za delo nad rednim delovnim časom, za nočno delo, delo ob nedeljah in praznikih in nadomestila. Nadomestila obsegajo nadomestila za redni letni dopust, za strokovno usposabljanje, boleznine, nadomestila za praznike in zastoje v proizvodnji.

Pomemben element, ki vpliva na višino osebnega dohodka, je tudi delež minulega dela. Ta vključuje skupno delovno dobo, delovno dobo v Almiri, novost pa naj bi predstavljal delež vlaganja v razširjeno reprodukcijo.

Tudi inovacije do sedaj niso vplivale na višino osebnega dohodka. Vendar je prav inovativna dejavnost tista, ki lahko bistveno prispeva k racionalizaciji proizvodnje in s tem k večji produktivnosti, brez česar bi bila vsa naša stabilizacijska prizadevanja nična. Zato bodi naša naloga v prihodnjem letu, da se dogovorimo, kako in v kolikšni meri naj delež inovativne dejavnosti vpliva na višino osebnega dohodka.

F. G.

Cilji Almire v letu 1982

Že ob začetku poslovnega leta pričnemo s planiranjem naslednjega. To nam narekuje značaj naše proizvodnje. Seveda se to prvo ogrodje poslovne politike med letom dopolnjuje in prilagaja materialnim in finančnim možnostim, možnostim proizvodnje in trga. Tako imamo šele ob koncu leta izoblikovano poslovno politiko za naslednje leto, ki sloni na lastnih ciljih, prilagojenih ciljem širše družbene skupnosti.

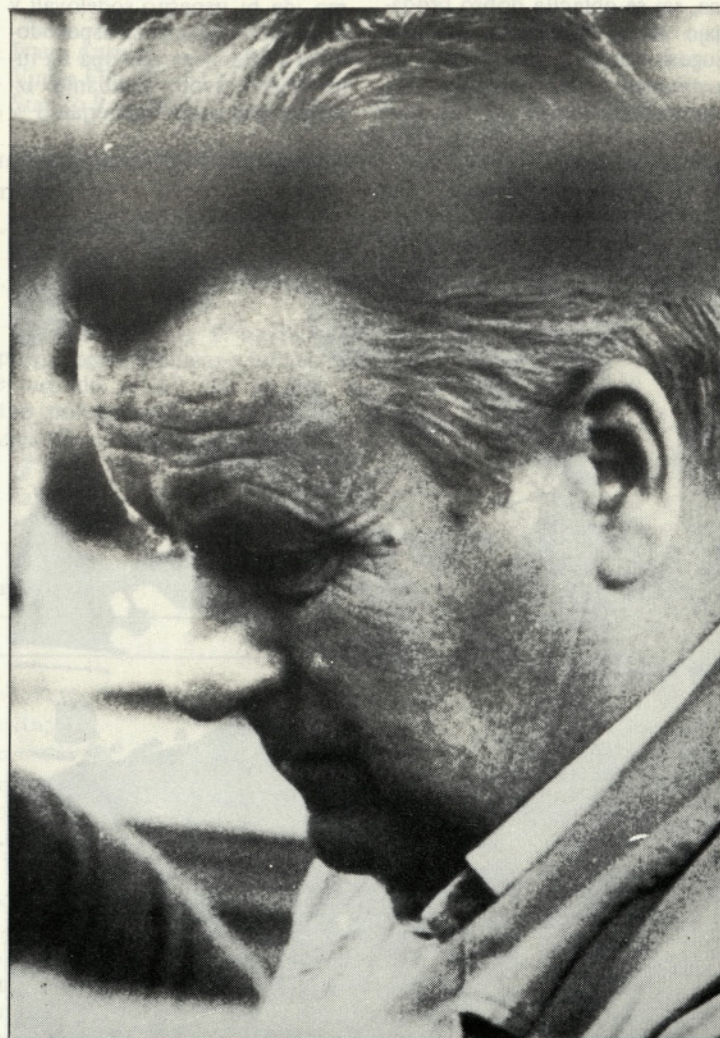
V letu 1982 je predvideno, da bomo za 1,5 do 2 odst. povečali fizični obseg proizvodnje ob približno enakem številu zaposlenih; za 10 do 12 odst. povečali vrednost fakturirane realizacije od 15-odstotnem povečanju cen in ob 12 do 13-odstotnem povečanju izvoza na konvertibilno področje.

Ob zapletenih gospodarskih razmerah se kolektiv naše delovne organizacije zaveda, da bo izpolnitev ciljev, ki smo jih opredelili v srednjeročnem programu in ki jih podrobneje definiramo z gospodarskim načrtom, odvisna predvsem od nas samih. Zavedati se moramo, da velik del gospodarskih težav nastaja zaradi nezavze-

tosti pri delu, in to na vseh ravneh, zaradi preslabe izkoriščenosti delovnega časa in zmogljivosti, zaradi premalo odgovornega odnosa do surovin, materialov in energije; zaradi prenizke delovne zavezi, prilagodljivosti in razmišljanja, kako bomo določeno delo čim bolje opravili, česa se bomo še lotili, da nam bo prinašalo dohodek ob zmanjšanih materialnih možnostih; kakšne izdelke bomo izdelovali, da jih bo domači kupec ob zmanjšani kupni moči voljan kupiti, in kaj vse bomo storili, da bodo naši artikli v večji meri zamikali tujega kupca. Predvsem zahtevnega tujega kupca, ki bo v množici ponujenih izdelkov izbral prav našega in nam zanj odštel potrebne devize, kajti le-te nam bodo omogočile preskrbo potrebnih surovin in rezervnih delov pa tudi strojne opreme, ki nam je tako zelo potrebna, če hočemo obdržati raven pri izvornosti, uporabnosti, modnosti izdelkov.

Velike in nelahke naloge nas čakajo v naslednjem letu. Že dostikrat je bilo tako. S skupnimi naporami nam je do zdaj uspelo. Pa da nam v letu 1982 ne bi!

M. B.

Prizadevanja Almire za preusmeritev

Splošna družbena prizadevanja za preusmeritev gospodarstva in izvozna usmeritev so delavce Almire spodbudila, da so tudi sami pričeli o tem razmišljati.

Spoznanja, do katerih so se pri tem dokopali, so usmerila Almiro na področje izdelovanja oblačilnih predmetov. Ti se razlikujejo od klasičnih pletenin in predstavljajo izdelke višje namembnosti – vrhnja oblačila oziroma njihovo nadomeščanje. Pri tem se tovarna postopno preusmerja k domačim surovinam. Almira je tako usmerila svoj tehnološki razvoj in zanj zagotovila osnovne pogoje. Vzporedno s tem usmerja tudi svoje razvojne dejavnosti.

Službe razvoja, ki so doslej delovale samo na relaciji kupljena preja – razvoj do oblačila, posegajo še na področja razvoja osnovnih surovin kot osnove za samostojno zasnovo bodočih oblačilnih predmetov. Na razstavi predstavljamo tak proizvodni program, podprt s poglobljenimi prizadevanji za razvoj, in ga dajemo javnosti v kritično presojo. Izbor oblačil pomeni sintezo dosedanjih prizadevanj, ki so tržno preverjena, saj se oblačila dobro prodajajo in so dobila vsa najvišja jugoslovanska priznanja za ustreznost konstrukcije in dobro oblikovanje.

Opisana usmeritev in asortiman predstavljata prve, čeprav skromne rezultate sodelovanja z nekaterimi predilnicami z vključevanjem domačih materialov oziroma substanc, podobnih bodočim surovinam.

Prizadevanja za značilen videz oblačilnih predmetov so tudi del prizadevanj za uspešnejšo vključitev v izvoz. Almira želi ponuditi izdelke na tuja tržišča, kjer bodo deležni večjega tržnega priznanja in s tem tudi normalnejše izvozne cene. Ustvariti želimo pogoje, da ne bi v Benetke prodajali golobov, kot je duhovito pripomogla v zadnjem času ena od znanih slovenskih tekstilk. Almira si skupno s Suknom Zapuže prizadeva, da bi slednji svojo izvozno ponudbo še popestril. V središču domače in umetne obrti, ki ga ustanovljamo v Grimščah pri Bledu, bomo organizirali široko mrežo kooperantov, ki bodo izdelovali oblačilne predmete in zelo kvalitetne spominke tekstilne stroke kot dopolnilo že obstoječi ponudbi.

VKLJUČEVANJE V GOSPODARSKO TOKOVE

Delavci Almire si prizadevamo, da bi uspešno sodelovali v družbenih naporih za usposoditev zahtevnega nastopa na tujih trgih. Svojo nekdanjo izvozno pasivnost usmerjamo v

izvoz tako, da danes izvozimo po vrednosti že 26 odstotkov realizacije in okoli 40 odstotkov svojih kapacitet. S svojimi prizadevanji na področju virov surovin, konstrukcije in oblikovanja želimo ta delež v izvozu povečati in ga v celoti usmeriti na konvertibilna področja.

SPREMENJENI POGOJI OBLIKOVANJA OBLAČIL

Vse hitrejša rast cen energije in s tem tudi rast stroškov za ogrevanje spreminja tudi naše predstave o oblačilih in načinu oblačenja ter naš odnos do njih. Oblačilo, ki se sicer nikoli ne bo moglo povsem odtegniti vplivu mode, postaja sredstvo obrambe človeka pred naravnimi okoliščinami in hitrimi spremembami pogojev bivanja.

Tem spremenjenim pogojem človekovega okolja se pridružuje še nenehna rast cen surovin. Ta dodatna težava oživlja že skoraj pozabljeno, včasih tako cenjeno krilatico: „Nisem tako bogat, da bi kupoval poceni blago.“ Časi cenenih cunjic iz materialov neustreznih lastnosti gredo počasi, pa nezadržno v pozabo.

Oblikovalec oblačil mora v tako spremenjenih pogojih svoj odnos do oblačila nenehno poglobljati. Ni dovolj, da le ažurno sledi spremembam mode, temveč postaja vse pristnejši sodelavec tehnologa, tehnikov in preizkuševalcev. Treba je dodati še vse večjo potrebo po vključevanju v izvoz. Ker živimo ob robu industrijsko razvitih dežel z vi-

soko tehnologijo in delovno zavzetostjo, se moramo zavedati, da na trgu ne bomo nikoli uspeli s posnemanjem. Po navadi je naše posnemanje še v večni zamudi in je nedosledno.

Če hočemo, da ne bomo večni „najemni“ delavci tuje industrije, bomo morali oblikovati lastne ponudbe veliko skrbneje in zavzeteje. Z radoživostjo, domiselnostjo in znanjem bomo morali ne le oblikovati, ampak tudi konstruirati izdelke. Samo tako bomo lahko vzbujali zanimanje na tujih trgih.

S pretanjenim prepletanjem dognano lepega z uporabnostjo in namembnostjo, z vgrajevanjem izvirnosti v izdelek, ki temelji na sintezi vsega, kar se je na tem področju dogajalo doma in v svetu, bomo dosegli edini izhod capljanja na mestu, pomembneje pa je, da tudi izhod iz večnega posnemanja napol dognanega. Solidno poglobljeno in strokovno znanje, talent, domiselnost, delavnost, vztrajnost in veselje do sožitja in sodelovanja so osnova nove slovenske ponudbe oblačil domačim in tujim kupcem. „Pon-te roso“ je v zatonu. Iz lahko-mišelnih zapravljevcev se oblikujemo v nove, zavzete gospodarje svoje usode, ki v bistveno spremenjenih pogojih vedo, kam pelje pot in kolikšna je cena zanjo. Uspešna konstrukcija in oblikovanje pa pomenita edini izhod in pot tekstilne industrije v nova obdobja.

MALOPRODAJA - neposreden stik s kupci

Dolgoletne izkušnje z maloprodajo, ki nam je omogočila neposreden stik z našimi kupci, nas je spodbudila, da maloprodajo razširjamo.

Delavski svet TOZD Trgovine je v preteklem letu spodbujal odpiranje novih prodajaln. Poleg obstoječih v Radovljici, Novi Gorici so dodatno odprte prodajalne v Boh. Bistrici, Jesenicah, Kopru, Beogradu. V teku pa so priprave za odprtje prodaje v Kranjski gori in Grimščicah pri Bledu.

V letu 1981 se je promet v maloprodaji povečal v primerjavi z lanskim letom za 100 odst. in bo dosegel preko 45 N. din tj. ali 13 odst. vse prodaje.

Poleg realizacije, ki je brez maloprodaje sploh ne bi do-

segli, je maloprodaja zelo neposredna pot do potrošnika, ki nam omogoča ugotavljanje prodajnosti naše ponudbe. Za nas je zelo pomemben odnos potrošnika do naše ponudbe. Prišli smo do zaključka, da kupci radi posegajo po naših proizvodih in da so bolj sprejeti, kot nas o tem obvešča ostala organizacija prometa.

Ugotovitve, ki jih preko lastne maloprodaje oblikujemo, nas znatno podpirajo pri oblikovanju poslovne politike in tudi posamičnih odločitev glede na asortiman in politiko cen.

Zato je nujno, da s prizadevanji na področju maloprodaje nadaljujemo in si prizadevamo za nadaljnjo razširitev maloprodaje.

FRANCKA PIKON

Kadrovske spremembe letos

Kadri postajajo v celotnem produkcijskem procesu eden od bistvenih dejavnikov. Kadre glede na obseg proizvodnje vsako

leto tudi planiramo. Iz tabele je razvidno odstopanje dejanskega stanja od planiranega.

TOZD - obrat	Planirano		Dejansko		Skupaj		plan 82
	proizv.	rež.	proizv.	rež.	plan.	dej.	
po stanju 1. 12. 1981							
1. Radovljica							
pletilnica	67	66	67	67+1 prip.	127	129+1prip.	127
šivalnica	199	58	195	194+1 prip.	257	257+1prip.	242
					384	386+2prip.	369
2. Bohinj	73	19	70	70	102	99	99
3. Nova Gorica							
pletilnica	23	10	24	20	33	34	34
šivalnica	44	10	45	10	54	53	52
					67	67	66
4. Trgovina							
prodaja		25		22+1 prip.	25	22+1prip.	27
nabava		10		9	10	9	10
skl. got. ind.		17		15	17	15	15
prodajalne		16		20	16	20	27
					68	66+1prip.	79
5. Skupne službe							
splošno kadr.sektor		11		9	11	9	10
ekonomsko fin.sekt.		31		31+1 prip.	31	31+1prip.	32
tehnični sektor		13		11+1 prip.	13	11+1prip.	13
razvojni oddelek		41		37	41	37	38
					96	88+2prip.	93
	432	305	425	301+5 prip.	737	726+5prip.	726

Število pripadnikov je navedeno posebej, ker so vsi pripadniki sprejeti na delo za določen čas, za čas trajanja pripravniške dobe, ki znaša za srednje strokovno izobrazbo 6 mesecev (4 pripravniki), za višjo strokovno izobrazbo 9 mesecev in za visoko strokovno izobrazbo 12 mesecev (1 pripravnik).

Tabela kaže, da plan kadrov v skupnem ni dosežen, da smo pod planom večinoma za proizvodne delavce, da pa je plan režijskih delavcev po posameznih TOZD prekoračen (TOZD Radovljica od 118 na 128), ni pa dosežen v TOZD Trgovina in Skupne službe.

Ob tem velja posebej pripomniti, da so se podatki med letom spreminjali, da so se — predvsem velja za skupne službe — zaradi prenehanj delovnih razmerij, dela in naloge združevale in prerazporejale med ostale sodelavce v sektorjih (splošni sektor, ekonomsko finančni sektor).

Plan zaposlenosti za leto 1982 je za odstotek manjši od sedanjega števila zaposlenih.

V 11 mesecih letošnjega leta je sklenilo oz. prekinilo delovno razmerje po posameznih TOZD naslednje število ljudi:

TOZD	Prišli	Odšli
Radovljica	16	25
Bohinj	4	1
Nova Gorica	2	2
Trgovina	5	4
SDS Skupne službe	4	6

Ob tem podatku prerazporeditve iz TOZD v TOZD ali Skupne službe niso upoštevane.

Kar 13 sodelavcev je delovno organizacijo zapustilo zaradi izpolnitve pogojev za starostno upokožitev ali priznanja invalidske pokojnine.

Starostno so se upokojili:

1. Milka Golob 35 let v DO;
2. Jelka Krebs 34 let v DO;

3. Slavka Arh 32 let v DO;
4. Francka Pesjak 32 let v DO;
5. Tončka Šteh 26 let v DO;
6. Slavko Šilar 7 let v DO;
7. Bernarda Vidič 16 let v TOZD Nova Gorica.

Invalidsko so bili upokojeni:

1. Ivanka Omejc 30 let v DO;
2. Kati Beguš 28 let v DO;
3. Berta Habjan 26 let v DO;

4. Ivana Antolin 12 let v DO;
5. Vinko Filipčič 12 let v DO;
6. Stanko Pogačnik 1 leto v DO

Status družinske upokoženke sta pravzeli:

1. Suzana Pavšič 21 let v TOZD Nova Gorica;
2. Olga Brenc 10 let v DO.

V decembru t. l. so bile upravičencem izplačane jubilejne nagrade za 10, 20 ali 30-letno pokojninsko dobo.

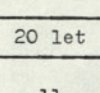
Nagrade so znašale:

- za 10 let 5.110,— din
- za 20 let 7.665,— din
- za 30 let 10.220,— din

Število upravičencev je bilo naslednje:

TOZD	10 let	20 let	30 let	Skupaj
Radovljica	20	11	4	35
Bohinj	4	-	-	4
Nova Gorica	5	-	9	14
Trgovina	-	2	2	4
SDS Skupne službe	3	3	1	7
	32	16	16	64

Ob koncu velja omeniti tudi leto v zvezi z zakonom o usmerjenem izobraževanju (ko ne poznamo več vajencev, ampak

Sekretarji, delegati, praktikanti

Lili Kozinc je novo izvoljena sekretarka osnovne organizacije Zveze komunistov v TOZD Trgovina. Kaj nam ona in drugi komunisti obljublajo za naslednje mandatno obdobje?

— Programa še nimamo, saj smo imeli šele volilno sejo. Prav gotovo pa bomo na prvo mesto postavili dosledno izvajanje stabilizacijskega načrta. Izboljšati bomo morali delovno disciplino in zaostri odgovornost. Seveda ne bomo zanemarili usposabljanja in tekočih nalog.

In kako ocenjujete dosedanje delo komunistov?

— Zdi se mi, da smo bili do sedaj premalo odločni in dosledni. Posvetili smo se svojim

delovnim nalogam, pozabili pa smo na tiste, ki jih imamo kot komunisti.

Kakšen je sploh položaj komunistov v delovni organizaciji, imate kaj besede med delavci?

— V vsej delovni organizaciji, še posebno pa v naši TOZD, je komunistov malo. Že dalj časa tudi nismo preverili svoje dejavnosti, kar bomo morali storiti v kratkem. Imam pa občutek, da člani Zveze komunistov na sestankih zagovarjajo svoja stališča in ne stališče organizacije.

Mihela Gosnik je bila izvoljena za delegatsko osnovne organizacije Zveze komunistov v občinski konferenci. O svojem delu še nima prave predstave, saj je bila delegirana šele na zadnjih volitvah. „In tudi še niso povsod izpeljali volilnih konferenc“, pravi, zato smo jo raje povprašali o njenem dosedanjem delu.

— Do sedaj sem bila sekretarka osnovne organizacije. Prizadevali smo si za stabilizacijo, obravnavali smo gospodarski položaj. Zavzemali smo se za boljše izkoriščanje delovnega časa, za varčevanje z materialom...

Kakšni so odnosi med komunisti in drugimi delavci v delovni organizaciji?

— Malo nas je, vendar imamo nekaj vpliva na druge delavce. Vendar pa smo zanemarili kadrovske zadeve, ko smo se

ukvarjali s stabilizacijo. Bilo je tudi nekaj odpora proti stabilizacijskim prizadevanjem, vendar so se ljudje kmalu začeli zavedati, da drugače ne gre.

Vero Petrovčič so na zadnji volilni konferenci izvolili za sekretarko osnovne organizacije Zveze komunistov v TOZD Proizvodnja. Kaj pravi o svojem prihodnjem delu?

Ob gospodarskih težavah smo zanemarili kadrovske zadeve. Premalo smo sodelovali z mladimi in to bomo morali popraviti. Prepričana sem, da bi bil marsikateri mladinec pripravljen delati tudi v Zvezi komunistov, a do sedaj nismo imeli pravih stikov.

In kakšno je ob teh gospodarskih težavah razpoloženje med delavci?

— Bolj jih zanimajo tiste težave, ki prizadevajo nje same. Precejkrat se zgodi da te zavrnejo, češ: „Vi tako samo govorite,“ ko jim skušajš pojasniti kaj v zvezi s stabilizacijo. Sicer moramo komunisti nadaljevati s stabilizacijskimi prizadevanji.

Niko Zupan je pred dobrim mesecem diplomiral na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, oddelek za tekstilno tehnologijo. Je prvi izmed almirskih študentov, ki so prejeli našo štipendijo na srednji in visoki šoli, prva lastovka pomladi naše kadrovske politike. Sedaj je seveda še pripravnik.

In kako mu je všeč pripravništvo?

— Dobil sem program, ki obsega proizvodne naloge po vseh fazah. Program se mi zdi kar dober in lahko veliko pridobiš, če se ga držiš. Za vsako posamezno področje imam tudi svojega mentorja in ti mi precej pomagajo. Pa tudi sicer so mi sodelavci vedno pripravljeno pomagati. Že med študijem sem tu opravljal prakso in ljudje so me kar dobro sprejeli.

Pa se ti zdi, da ti je fakulteta dala dovolj znanja za delo?

— Predvsem teoretičnega. Ko prideš s fakultete, nimaš nobene praktičnega znanja.

Predstavljamo vam

V letu 1960 je Almira ustanovila obrat v Novi Gorici. V skupini 25 delavk, ki so se takrat zaposlile v tem obratu, je bila tudi SUZANA PAVŠIČ. Rojena je bila leta 1930 v Splitu. Ker je bil njen mož zaposlen

v JLA, se je družina pogosto selila, dokler ni leta 1959 dokončno ostala v Novi Gorici.

Sprva je delala kot pletilja na ročnih pletilnih strojih, ki jim letnice izdelave že takrat ni bilo mogoče določiti. Delala je z največjim veseljem in vnemo za razširitev obstoječega. To je bilo potrebno, saj se je delovanje Almirine začelo v skromnih, starih in lesenih prostorih v Solkanu. Zatem se je obrat preselil v Novo Gorico v bivši dijaški dom, od leta 1976 dalje pa se proizvodnja odvija v novih, sodobno urejenih prostorih na Leninovi ul. 11. Pomanjkanje kadrov je terjalo od zaposlenih obvladanje več faz proizvodnje. Zato srečamo tudi Suzano domala na vseh delovnih nalogah (pletenje, ročno šivanje, I. pregledovanje, kosmatenje, dela v

skladišču, nadomeščanje vodje izmene, od leta 1975 dalje pa na končni kontroli). Ob širokem krogu delovnih nalog, ki jih je opravljala, pa ne smemo prezreti številnih Suzaninih družbenopolitičnih funkcij. Suzana je te funkcije opravljala z veseljem in zagnanostjo. V TOZD ni samoupravnega organa in ne DPO, kjer v 21 letih ne bi vsaj enkrat srečali tudi Suzane Pavšič. Sodelovala je v organih na ravni delovne organizacije, dokaj aktivna je bila in je še vedno v KS Ledina, kjer od 1. 8. 1981 uživa družinsko pokojnino. Zdi se ji, da je samo na dopustu, še vedno pravi, da ne more dojeti, da je prekinjeno delovno razmerje. Tako rada je dan za dnem prihajala v svoj kolektiv, med svoje sodelavke, s katerimi se je vedno dobro

razumela. Zaradi težav, ki so tako pogoste človekov spremeljevalec, in ker ve, da pokojninske dobe iz svojega delovnega razmerja ne bi dosegla, se je odločila, da postane družinska upokojenka. Svoj prosti čas poslej posveča svojim sicer odraslim otrokom, ki pa jo, ko si snujejo svoje družine, toliko bolj potrebujejo.

Zdravja in osebne sreče ji želimo. Vabimo jo, naj nas še obišče, tudi Radovljičani bomo veseli njenega obiska.

Sama pa je dejala, da kolektivu želi obilo delovnih uspehov. Zahvaljuje se za vso socialno varnost, ki je bila deležna, za dobre prijateljske odnose. Pravi: „Če me bodo rabili, bom rada priskočila na pomoč.“

Suzana, prav je tako!

Š. M.

Kako smo delali v TOZD Bohinj

Čeprav letošnje leto še ni zaključeno in čeprav so nas spremljale vse mogoče težave, lahko s kančkom zadovoljstva ugotavljamo, da naš trud in prizadevanja niso bila zaman.

Temeljna organizacija Bohinj, združena v delovni organizaciji Almira, proizvaja v glavnem težje pletenine iz napletene metraže v temeljni organizaciji Radovljica, v zadnjem času pa tudi v temeljni organizaciji Nova Gorica. Z doseganjem planskih nalog so delavke naše temeljne organizacije dokazale, da so bile sposobne in voljne premagovati vsakokratne težave pri zahtevnosti artiklov, različnih materialov, čestokrat neustreznih, pa tudi težave, ki so prišle s prilagajanjem delovnega časa na roke prodaje. Tako nam je uspelo v enajstih mesecih doseči dobrih 98 odst. letnega plana proizvodnje, izražene v norma urah. Seveda to ni izključno naša zasluga, ampak je k uspehu v veliki meri pripomoglo strokovnejše in boljše sodelovanje z delavci razvojnega oddelka in priprave dela. To je dokaz, da so še tako velike težave z dobrim sodelovanjem in voljo vseh, ki združujemo delo v delovni organizaciji, v pretežni meri premagljive in rodijo sadove.

Ko zaključujemo tekoče poslovno leto, že planirano naslednje, ki pa po pričakovanjih za gospodarjenje ne bo lahko. Glede na letošnje izkušnje z dobrim sodelovanjem s službami delovne organizacije in ob večji lastni prizadevnosti pričakujemo, da bomo tudi v prihodnjem letu planske cilje dosegli.

M. Ž.

Občinsko tekmovanje splošnih enot CZ

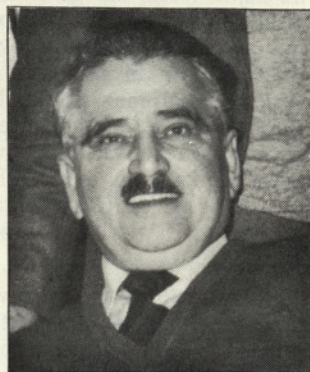
V nedeljo, 15. 11. 1981, je bilo v Radovljici tekmovanje ekip prve pomoči in gasilskih enot. Kljub temu, da so v TOZD Bohinju pretežno same ženske, smo za tekmovanja prijavili dve ekipi.

Kljub hudemu mrazu in veliki konkurenci je prva ekipa zaslužno osvojila 5. mesto, druga ekipa pa zelo dobro 18. mesto. Po mnenju članov II. ekipe je prišlo pri ocenjevanju do pomote, saj so zahtevano vajo boljše in hitreje opravili kot ekipe, ki so se razvrstile pred njimi.

Vseh ekip je bilo 32 in lahko s ponosom trdimo, da sta se ekipi kljub majhnim pripravam odlično odrezali. Dokazali sta, da se z veliko dobre volje vsakega posameznika lahko dosežejo lepi uspehi.

Nada C.

V SPOMIN SODELAVCU MILANU

Pred triindvajsetimi leti se je zaposlil v Almiri kot trgovski predstavnik. To delo je opravljal vse do septembra letos, ko ga je delo odtegnila bolezen. Z Almiro je preživljal dobre in slabe čase, dobre z veseljem, slabe z razumevanjem. Vgradil je prenekateri kamenček v mozaik današnje Almire, pomagal je k njegovemu razvoju, predvsem pa k njenemu ugledu. Delo mu je bilo hkrati obveznost in veselje.

Bil je vez med Almiro in njenimi kupci. V vseh treh letih je negoval ne le poslovne, ampak tudi tople človeške odnose v povezovanju s poslovnimi partnerji in sodelavci. Marsikateremu kupcu, ki pride v našo delovno organizacijo, se še danes utrne solza ob spominu nanj, ki je bil poln neizmerne življenjske energije in pristnega humorja, saj sta mu bila glavni vodili skozi življenje.

Zahvaljujemo se mu za vso njegovo zvestobo in toplino, ki nas je nešteto krat spodbujala in hrabrila.

SODELAVCI ALMIRE

Sredi dopoldneva, 14. oktobra, je obvisela na vrodu „Almire“ črna zastava – zastava, ki prinaša temno slutnjo. Nekoga, ki je bil še včeraj med nami, ni več.

Vsaka izguba povzroča globoko praznino. Spoznajte, da našega Milana ni več, je vsadilo v naša srca globoko žalost. Teško se je sprizniti, da zahrbtna bolezen zapre knjigo življenja tako potihoma človeku, ki je bil še včeraj poln volje in smeha, človeku, ki je bil v nenehnem gibanju, nenehno zainteresiran za vse okrog sebe, človeku, ki je bil poln ustvarjalnosti in načrtov.

Da bi preučili reakcije kupcev na naše bodoče programe, smo organizirali razstavo v informacijsko-dokumentacijskem centru za oblikovanje pri Gospodarski zbornici Slovenije. Razstava, ki je bila odprta od 10. do 26. 11. 1981, je bila dobro obiskana. V knjigi vtisov je veliko priznanj delovni organizaciji in sodelavcem. Pogosta je tudi ugotovitev, da v Ljubljani ni zadostne ponudbe Almirinih izdelkov.

Proletarci, aufbiks!

Pred vami je torej četrta letošnja številka Almire, vašega glasila. Pred vami seveda le tedaj, ko berete časopis, tako kot večina Slovencev, od zadnjega konca naprej. In ker se nezadržno bliža novo leto, vam lahko čisto zatrdno zagotovimo, da je to tudi zadnj številka v letošnjem letu. Obljubljenih je bilo ob začetku leta precej več. A je že tako, da se časopisi ne pišejo sami.

Almira je seveda vaše glasilo, glasilo almirskih delavcev. Zato bi bilo prav, če bi ga delavci tudi pisali. Že Lenin je spoznal, da je časopis v delavčevih rokah močno orožje v boju za oblast. Pri nas seveda ne gre več za oblast, ampak za razvoj samoupravljanja. Časopis pa zato ni nič manj pomemben.

Marsikdo med vami verjetno v takem glasilu, kakršno je zdaj,

ne najde vsega, kar ga zanima. Morda bi se tudi sam lotil pisanja, pa se boji, da mu njegovega prispevka ne bi objavili. Tak strah je nepotreben. Še posebno sedaj v času gospodarskih težav in stabilizacije je vsaka vaša beseda še kako dobrodošla. Pišite o tem, kar vas teži, predlagajte rešitve. Navsezadnje smo vsi v isti kaši.

Morda kdo misli, da ni več pisanja, da mu beseda ne teče dovolj gladko. Zato pa so tu člani uredniškega odbora, ki so povečini vsi pismeni. Sporočite nam, o čem naj pišemo, in pisali bomo namesto vas, tako rekoč kot vaši delegati.

Nikar ne tajite, tudi pesniki so med nami. In prav je, če pišete pesmi, da svojih umetnin ne skrivate pred pregledi. Pokažite jih, objavite jih v svojem glasilu, da bodo tudi drugi imeli kaj od tega.

Svoje prispevke, pripombe, predloge, pesmi, šale... stlačite v kuverto, napišite nanjo „za glasilo“ in jo oddajte pri vratarju. Če bo vaših prispevkov dovolj, bo lahko Almira v novem letu izhajala pogosteje kot doslej. Tega pa si vsi želimo.

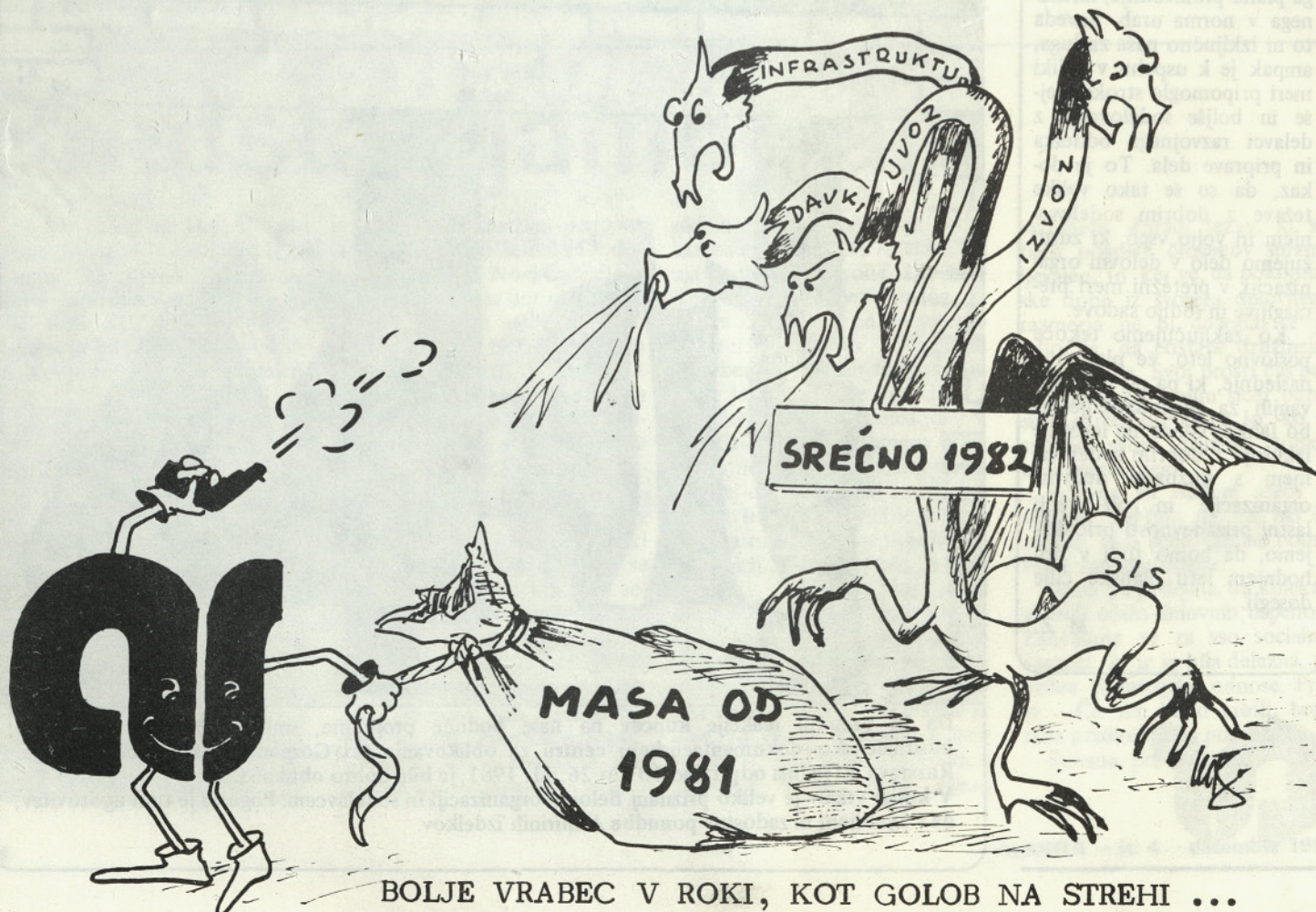
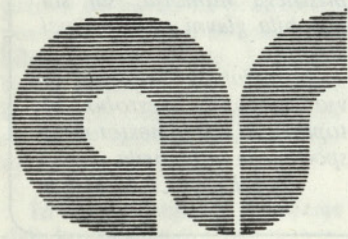
SREČNO NOVO LETO!

Uredništvo

as almira

Glasilo izdaja organizacija združenega dela ALMIRA, alpska modna industrija Radovljica. Glavni in odgovorni urednik Borut Grce, uredniški odbor: Marina Bučar, Malči Brence, Nada Carl, Maruša Crnilec, Frane Grce, Katja Kos, Lili Kozinc, Cveta Ipavec, Marjeta Rozman, Lavra Sosolič, Aleš Šmit, Martina Tavčar in Alma Zupan.

BOLJE VRABEC V ROKI, KOT GOLOB NA STREHI ...